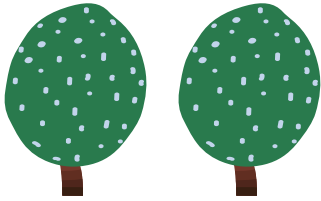

המלצות לעיריות בנושא התנהלות סביבתית

ל"ג בעומר

כתיבה: עידית הוד, פורום ה-15.

הפקה: מאיה קורבטרי, תמר שטרצר והדס בר המלי, פורום ה-15.

ובחי. מוצע לפרסם הנחיות לשמירה על בטיחות במדורות לתושבים ולמסגרות החינוך (ראו נוסח מוצע בעמוד הבא).

כיום יותר ויותר עיריות פועלות לצמצום מספר והיקף המדורות המובערות בשטחן ואף מציעות לתושבים פעילויות חלופיות לציון יום זה.

היכן שמתקיימות מדורות, שמירה על כללי בטיחות בסיסיים תצמצם את הסיכון לחוגגים וליציבור הרחב ותפחית את הנזק לסביבה. להלן מספר המלצות שיתרמו לצמצום הנזק הבריאותי והסביבתי של המדורות, המיועדות הן לעירייה והן לתושבים.

מנהג הבערת המדורות בל"ג בעומר הוא מסורת ארוכת שנים. עם זאת, מדורות אלו עלולות לסכן את החוגגים ולזוהם את הסביבה.

מדורות פולטות זיהום אוויר, שיש לו השלכות מזיקות על בריאות האדם, ובפרט על בריאותן של אוכלוסיות חלשות - ילדים, קשישים, נשים בהריון, חולי אסתמה וכד'. אולם הסכנה חמורה יותר כאשר למדורה מתווספים חומרים ששריפתם משחררת לאוויר גזים מסוכנים וחלקיקים נשימים (שנכנסים לתוך הריאות עם כל נשימה).

כמו כן, העדר הקפדה על כללי הבטיחות לגבי מדורות, עלול להביא להתפשטותן ולפגיעה בחוגגים, בצומח

בטיחות במדורות

בעת ביצוע פעולות הפיקוח, מומלץ להקפיד על ההיבטים הבאים:

- **מניעת כריתת עצים מכל סוג:** גם עצים שנראים "מתים" הם חשובים ותורמים למגוון הביולוגי בעיר.
- **מיקום המדורה:** מיקום המדורה בהתאם לסיכון שקבעה העירייה, ובכל מקרה בשטח נקי וחשוף, שאין בו סכנה להתפשטות האש לשטחים אחרים. אין להדליק מדורה בסמוך לשדה קוצים או באזור מיוער וליד שיחים או תחת קווי טלפון וחשמל.

● **שמירה על בטיחות בעת בניית המדורה:**

- הקמת המדורה בתוך גומה החפורה באדמה.
- גידור המדורה באבנים.
- העמדת הקרשים בצורה בטיחותית, ולא לגובה.

- **הדלקת המדורה:** מניעת השימוש בחומרים כימיים כגון בנזין ונפט לצורך הדלקת האש.

● **מניעת שריפה של חומרים שאסור להכניס למדורה:**

- פלסטיק וקלקר (לרבות מכלים חד-פעמיים), ניילון, צמיגים וכן עצים הצבועים בצבע או בלכה.
- תחליפי עץ כמו מלמיו, MDF ופורמייקה - שריפתם בדרך כלל מלווה בעשן שחור וסמך וריח חריף.
- לוחות אסבסט ומוצרים שונים המכילים אסבסט, כגון חלקי גגות, אדניות, מיכלי מים וצינורות.
- ברזלים, זכוכית ואבנים.

פעילות חלופית

הציעו לתושבים לקיים פעילות חלופית ברוח החג במקום מדורה: טיול עששיות, פעילות בישול בפיקוח (במקום מדורה גדולה), פעילות "קמפינג" בגינות הציבוריות שבקרבת הבית, סיורים ברחבי העיר ברוח החג, משחק "בלשי" בשכונה ברוח החג, וכל רעיון יצירתי אחר. ניתן לפעול באמצעות מסגרות החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי, וכן באמצעות הסברה ישירה לתושבים.

מדורות צנועות ומפוזרות

ניתן לקבוע מראש אתרים בעיר שמותר לקיים בהן מדורות, בעדיפות לאתרים שאינם בסמיכות קרובה לבתי מגורים. מומלץ לאפשר הרשמה מראש לשימוש בנקודות המוגדרות להקמת מדורה בכל אתר ולהקצות מסגרות זמן מוגדרות לכל קבוצה/כיתה, הכל בהתאם להנחיות משרד הבריאות כמובן.

סיום המדורה

- הקפדה על כיבוייה המוחלט של המדורה. יש לצייד את אתרי המדורות מראש במים, חול, או כל אמצעי כיבוי אחר. יש לוודא כי לא נותרו שרידים בוערים בשטח.
- השארת השטח נקי משאריות אוכל ופסולת. יש לדאוג מראש לפרישת פחים ושקיות זבל.

מניעת הפגיעה בבעלי חיים

מומלץ לפרסם מידע והסברה לתושבים המעלה את מודעותם לנושא ומעודדת דיווח למוקד העירוני, וכן לעודד את התושבים להצטרף ליוזמות התנדבותיות הקיימות בערים השונות. כמו כן, מומלץ לתדרך את הפיקוח העירוני בהתאם ולחזק את המודעות לנושא בקרב הפקחים. ניתן להיעזר במספר דוגמאות בחלק הבא, תחת "קריאה נוספת".

דוגמאות מהעיריות להתנהלות סביבתית בל"ג בעומר

לקריאת המדריך לבניית מדורה סביבתית שפרסמה עיריית תל-אביב-יפו. <<<<

לקריאה על היוזמה של עיריית חולון, שהציעה בשנים קודמות לתושבים לקיים פעילות חינוכית-קהילתית במקום מדורה. <<<<

לקריאת מסמך הנחיות לתושבים להתנהלות סביבתית בל"ג בעומר שפרסמה עיריית נתניה, בשיתוף עם ועד ההורים העירוני. <<<<

לקריאת ההנחיות הסביבתיות לל"ג בעומר שפרסמה עיריית רמת גן במטרה לצמצם מדורות. <<<<

להתרשמות מטופס הבקשה לתיאום מדורה שפרסמה עיריית רעננה במטרה לצמצם את המדורות והנזקים הסביבתיים הנגרמים מהן. <<<<

לעיון במקבץ הפעולות החלופיות למדורה שמציעה עיריית תל-אביב-יפו לתושביה. <<<<

קישורים ליוזמות וולונטריות לצמצום ההתעללות בבעלי חיים בל"ג בעומר

"מיזם 100" מפעיל סיורים מיוחדים בל"ג בעומר בכל הארץ על מנת לתפוס ולמנוע מקרים של השלכת בע"ח למדורות. למידע נוסף התעדכנו בדף הפייסבוק. <<<<

עמותת "באר שבע אוהבת חיות" מפעילה גם היא סיורים בל"ג בעומר על מנת למנוע מקרי השלכת בע"ח למדורות. למידע אודות הצטרפות לסיורים. <<<<

לקריאה נוספת על צעדים אפשריים למניעת ההתעללות בבעלי חיים בל"ג בעומר. <<<<

